

T.C.
AİLE, ÇALIŞMA VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü

Ocak 2020 dış ilişkiler e-bülteni sayı: 27

BİRLEŞİK KRALLIĞIN AB'DEN AYRILIK KARARINDA (BREXIT) GEÇİŞ SÜRECİ BAŞLADI

DIŞ İLİŞKİLER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Yayıma Hazırlayan

Salih Vecdi Seçkin AÇSH Uzmanı

Yazı Kurulu (Alfabetik sırayla)

Burhan Avcı	AÇSH Uzmanı
Çağatay Halat	AB Uzmanı
İzzet Kamil Giritlioğlu	AÇSH Uzmanı
Salih Vecdi Seçkin	AÇSH Uzmanı
Selman Ayan	AÇSH Uzmanı
Şeniz Özmert Koçer	AÇSH Uzmanı
Züleyha Çetin	Uzman

Bu sayıya katkıda bulunanlar (Alfabetik sırayla):

Hüseyin Turan Bağceci AÇSH Uzmanı

Grafik Tasarım

Enez Çağatay

Adres

Emek Mahallesi 17. Cadde, No: 13, PK. 06520 Emek / ANKARA

Telefon : 0 (312) 296 77 58

Faks : 0 (312) 296 18 81

"Genel Müdürlüğümüzün aylık elektronik bültenine abone olmak için digm.ebulten@ailvecalisma.gov.tr adresine e-posta adresinizi iletebilirsiniz. Ayrıca bültene ilişkin görüş ve önerilerinizi iletmek için de bu e-posta adresinden bizimle iletişime geçebilirsiniz."

Yasal Uyarı: Bu e-bülten bilgilendirme amaçlı olup Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın resmi görüşünü yansıtmamaktadır.

İÇİNDEKİLER

- “ 04 **Uzman Yorumu:** Almanya'da nitelikli iş gücü göçüne ilişkin yeni yasa 1 Mart 2020'de yürürlüğe giriyor
- “ 07 Avrupa Komisyonu Aralık 2019 aylık istatistik bülteni yayımlandı
- “ 08 Brexit'te geçiş dönemi ne anlama geliyor?
- “ 09 Küresel Cinsiyet Eşitliği Uçurumu 2020 Raporu yayımlandı
- “ 10 Almanya'da 01 Ocak 2020 itibarıyla yürürlüğe giren yeni düzenlemeler
- “ 11 Genç yaşlı nüfusun artması ekonomik sorun mu yaratıyor (ABD)
- “ 12 Arnavutluk'ta orta sınıf küçülüyor
- “ 12 Birleşik Arap Emirlikleri'nde sosyal yardım ödemeleri 2019'da arttı
- “ 13 Birleşik Arap Emirlikleri'nde çalışan yabancılar neden göze batmıyor
- “ 13 Yabancıların ziyaret vize süreleri ülkeden ayrılmadan uzatılabilecek
- “ 13 İşsizliğin kısılcacındaki ülke, Brezilya
- “ 14 Cezayir'in zengin doğal kaynakları işsizliği azaltmıyor
- “ 15 Danimarka'da çalışanlar daha az çalışma süresinden yana
- “ 15 Hollanda'da işletme sayısı iki milyonu aştı
- “ 16 İsveç'te 1 Ocak 2020 itibarıyla yürürlüğe giren yeni düzenlemeler
- “ 17 Malezya medeni kanununda cinsiyete dayalı ayrımcılık devam ediyor
- “ 18 Romanya'da mezun olan hekimler ülkeden ayrılıyor
- “ 19 Yaşlanma uzak doğu ülkelerinde sosyal güvenlik yükünü artırıyor
- “ 20 Ürdün İş Kanununda değişiklik yapıldı

Almanya'da nitelikli iş gücü göçüne ilişkin yeni yasa 1 Mart 2020'de yürürlüğe giriyor

F. Almanya'da "Nitelikli İş Gücü Göçü Yasası" (Fachkräfteeinwanderungsgesetz) 20 Ağustos 2019 tarihli Federal Resmi Gazete'de yayımlandı. Kısaca Göç Yasası olarak tanımlanan yasa, 1 Mart 2020 tarihinde yürürlüğe girecek. Göç Yasası ile birçok ilgili yasada değişiklikler yapıldı. Esas itibarıyla yeni düzenleme, Almanya'da bir iş sözleşmesine sahip olan, çalışacağı işe uygun Almanca dil bilgisine ve denkliği tanınmış bir meslek diplomasına sahip olan Avrupa Birliği (AB) dışındaki üçüncü ülke vatandaşlarının Almanya'ya geliş şartlarını kolaylaştırmayı amaçlıyor.

F. Almanya'da şimdiye kadar, 2012 yılı Ağustos ayında yürürlüğe giren ve bir AB uygulaması olan "Avrupa Birliği Mavi Kartı" kapsamında Alman ekonomisinin ihtiyaç duyduğu akademik eğitim görmüş kişilerin Almanya'da istihdamlarına izin veriliyordu. Her geçen gün nitelikli işgücü açığı artan Almanya, bu yeni yasa ile yükseköğrenimlerini bitirmiş olanların yanı sıra meslek eğitimi yapmış veya meslek sahibi olanlara da kapılarını açmaya hazırlanıyor.

AB Mavi Kart uygulaması, Avrupa Birliği ve Avrupa Ekonomik Alanı (AEA) dışındaki ülkelerin vatandaşı olup, Avrupa Birliği ülkelerinde çalışmak isteyen nitelikli iş gücü için öngörülen bir çalışma ve oturma izni çeşidi olup, kapsamlı sosyo-ekonomik hakları içerir ve Avrupa'da daimi ikametini elde edilmesini sağlar.

Yaşlanan nüfus ve beraberinde getirdiği demografik değişim Almanya'nın en önemli sorunlarından biri. Yapılan tüm teşviklere rağmen doğum oranını yükseltmemeyen ve aynı zamanda emekli oranı giderek artan Almanya'nın buna paralel olarak nitelikli iş gücüne ihtiyacı da artıyor. Federal Çalışma ve Sosyal İşler Bakanlığı'nın raporlarına göre, ülkede şu anda 1 milyon 250 binden fazla iş gücü açığı mevcut. Merkezi Köln'de bulunan Alman Ekonomi Enstitüsü (Institut

der Deutschen Wirtschaft-IW) Almanya'daki nitelikli iş gücü açığının ülkenin büyüme potansiyelini giderek daha fazla engellediğine işaretler, nitelikli iş gücü açığından dolayı Alman ekonomisinin yılda yaklaşık 30 milyar avro kayba uğradığını belirtiyor.¹ Söz konusu enstitünün araştırmalarına göre, uygun mesleki eğitim veya yükseköğrenim gerektiren her üç işten ikisini doldurmak zaten zor ya da imkânsız. Üstelik bu eğilim artmaya devam ediyor. Basel merkezli bir başka araştırma enstitüsünün (Prognos AG) öngörüsüne göre ise, ekonomi ve politikadan sorumlu olanların gerekli önlemleri almaması halinde 2030 yılına kadar sadece Almanya'da üç milyon nitelikli iş gücü açığı doğabilecek.

Federal Çalışma ve Sosyal İşler Bakanlığı'nın bir raporunda da gelecekte Almanya'daki nitelikli iş gücüne olan ihtiyaca vurgu yapılıyor. Buna göre, 2030 yılı iş gücü piyasasına ilişkin tahminlerin yer aldığı bir senaryoda, genel olarak iş gücü talebinde yükseköğrenim mezunları lehine ve mesleki eğitimi olmayan iş gücünün aleyhine bir değişim bekleniyor. Ayrıca, 2030'a kadar yükseköğrenim diploması olanlara duyulan ihtiyaç yaklaşık 2,5 milyon artarken, meslek diploması olmayan iş gücüne olan ihtiyaç neredeyse 2 milyon azalacak.²

¹ <https://www.iwkoeln.de/studien/iw-kurzberichte/beitrag/alexander-burstedde-galina-kolev-juergen-matthes-wachstumsbremse-fachkraefteengpaesse-386110.html>

² Federal Çalışma ve Sosyal İşler Bakanlığı'nın 14.09.2017 tarihli "2030 yılına Kadar Yeterlilik ve Kalifikasyon İhtiyaçları" (Bundesministerium für Arbeit und Soziales, Kompetenz- und Qualifizierungsbedarfe bis 2030) raporu.

Hâlihazırda Almanya'nın sayıları 1 milyon 250 bini aşan ve kısa vadede kapatılması gereken yaklaşık 60 meslek dalında nitelikli iş gücü açığı bulunuyor. Bunların başında hemşirelik, hasta bakıcılığı, yaşlı bakımı gibi meslekleri içeren sağlık sektörü geliyor. Bunu inşaat, metal, elektrik sektörü ile bilgi teknolojileri alanındaki meslekler izliyor. Konunun uzmanları, gerekli önlemlerin alınmaması durumunda, Almanya'da halen 45 milyonun üzerinde olan çalışan sayısının, 2050 yılına kadar 29 milyona düşeceğini tahmin ediyor. Ayrıca, istihdam piyasasının yanı sıra, emeklilik, sağlık ve bakım sigortalarının finanse edilebilmesi için her yıl yaklaşık 330 bin kişinin Almanya'ya göç etmesi gerekiyor.

Öte yandan, Alman Bertelsmann Vakfı tarafından yapılan "Göç ve Dijitalleşme"³ konulu bir araştırma da bunları doğrular nitelikte. Buna göre Almanya'nın 2060 yılına kadar her yıl en az 260 bin nitelikli göçmene ihtiyacı bulunuyor. Araştırma, giderek yaşanan Alman toplumunda nitelikli iş gücü açığının yalnızca AB ülkelerinden gelecek kişilerle kapanmayacağını gösteriyor. Nitekim, 260 bin nitelikli iş gücü açığının, 114 bininin AB ülkelerinden, 146 binlik kısmının ise AB üyesi olmayan ülkelere karşılanması gerekiyor.

Birçok sektörde eksikliği hissedilen nitelikli iş gücüne bu denli acil ihtiyacı bulunan Almanya, çıkardığı "Nitelikli İşçi Göçü Yasası" ile AB üyesi olmayan ülkelere gelecek nitelikli elemanların Almanya'ya göç etmesinin önündeki bürokratik engelleri azaltıyor. Konuyla ilgili olarak geçtiğimiz aralık ayında bir araya gelen ekonomi birlikleri, federal hükümet ve sendikalar, söz konusu yasanın hızlı bir şekilde etkin olabilmesi için hazırlanan bir niyet beyanını imzaladılar. Buna göre, Almanya nitelikli göçmenler için daha cazip bir ülke haline getirilecek. Hükümet bu kapsamda Almanya'ya çalışmak için gelmek isteyen AB vatandaşı olmayan nitelikli kişilere vize işlemlerinde kolaylık sağlayacak. Ayrıca hükümet, yabancı çalışanların ülkelerinde edindikleri meslek diplomalarını tanıma sürecini de hızlandırıp, nitelikli işçilerin Almanca öğrenmelerine yönelik olanaklar geliştirecek.

Üniversite mezunu olmayan, ancak bir meslek diplomasına sahip üçüncü ülke vatandaşlarının Almanya'ya gelerek çalışmalarına izin verecek bu yeni düzenlemeye göre, yabancılardan Almanya'da tanınan bir meslek diploması sahibi olması şartı aranıyor. Ayrıca, aynı işyerinde çalışabilecek Alman veya AB üyesi ülke vatandaşı adayların olup olmadığının araştırılmasına ilişkin öncelik incelemesi uygulamasına da son veriliyor.

Yeni yasayla, başta hasta ve yaşlı bakıcısı, inşaat, metal, bilişim teknolojisi gibi alanlarda eğitim görmüş veya bu alanlarda meslek diploması bulunanlar, ülkelere gelmeden önce bir iş sözleşmesi imzalanması durumunda, Almanya'ya gelip hemen çalışabilecekler. Ayrıca, Almanya'nın bulundukları ülkedeki temsilciliklerinde meslek diplomalarını denkleştiren ve mesleğini yapabilecek derecede Almanca konuşabildiğini kanıtlayan nitelikli elemanlar ile söz konusu branşlarda yükseköğrenim görmüş olanlar, somut bir iş teklifi olmadan da iş aramak için Almanya'ya gelip geçici oturma izniyle 6 aya kadar kalabilecekler. Hatta bilişim teknolojisi uzmanları, sadece üç yıllık mesleki deneyime sahip olmaları koşuluyla resmi diploması olmadan da iş piyasasına giriş yapabilecek. Almanya'ya gitmek isteyen ve şartları yerine getirenlere 6 aylık giriş vizeleri F. Almanya'nın yabancı ülkelere temsilcilikleri tarafından verilecek. Bu arada, Türkiye'den Almanya'ya iş aramak amacıyla gidecek nitelikli elemanların iş aradığı sürece geçimini sağlayacağını Almanya'ya gelmeden önce belgelemesi gerekiyor.

³https://www.bertelsmann-stiftung.de/fileadmin/files/Projekte/Migration_fair_gestalten/IB_Studie_Zuwanderung_und_Digitalisierung_2019.pdf

Yasa, Almanya'ya iş ve eğitim amacıyla gelebileceklerin kapsamını net bir şekilde düzenliyor. Buna göre:

- Yüksekokul mezunları ile mesleki eğitime sahip kişiler tek tip nitelikli işgücü kavramı altında değerlendiriliyor;
- Bir mesleki niteliğin tanınmasında ve iş sözleşmesi olan kişilerde öncelik incelemesinden vazgeçiliyor,
- Mesleki eğitimde rağbet görmeyen mesleklerdeki sınırlamalar kaldırılıyor,
- Mesleki eğitime sahip iş gücüne, iş bulmak amacıyla sınırlı bir süreliğine Almanya'ya gelme imkânı sağlanıyor (kişinin, gerekli Almanca dil bilgilerine sahip olması ve geçimini sağlamış olması şartıyla),
- Mesleki niteliklerin tanınması amacıyla Almanya'da kalifikasyon önlemlerine yönelik ikamet imkânları iyileştiriliyor ve,
- Nitelikli iş gücünün işlemleri için yetkiler merkezi yabancılar dairelerinde toplanıp basitleştiriliyor ve işlem süreci hızlandırılıyor.

Uygulamayla ilgili olarak, iş arama, mesleki yeterlilikler, dil kursları, vize, ülkeye giriş ve ikamet, çalışma hayatı, Almanca öğrenimi ve günlük yaşamdaki formaliteler gibi ayrıntılı bilgiler çok dilli make-it-in-germany.com adlı internet sitesinden alınabiliyor. Meslek diplomalarının denkliği konusunda ise anerkennung-in-deutschland.de internet adresinden ayrıntılı bilgi edinmek mümkün.

Hüseyin Turan Bağceci
AÇSH Uzmanı

Avrupa Komisyonu Aralık 2019 aylık istatistik bülteni yayımlandı

Avrupa Komisyonu bünyesinde çalışmalarını sürdüren Avrupa Birliği İstatistik Ofisi (Eurostat) tarafından 30 Ocak 2020 tarihinde yayımlanan bültende, avro bölgesindeki (EA19)⁴ mevsimlik etkilerden arındırılmış işsizlik oranı ortalaması 2019 yılı Aralık ayında %7,4 olarak açıklandı. Söz konusu işsizlik oranı, geçtiğimiz yılının Kasım ayına göre düşüş (%7,8) gösterdi. Bu oran Mayıs 2008'den itibaren avro bölgesinde kaydedilen en düşük oran oldu. 2019 yılı Aralık ayında Avrupa Birliği üyesi 28 ülkedeki (EU28)⁵ işsizlik oranı ortalaması %6,2 olarak kaydedildi ve 2018 Kasım ayına göre (%6,6) %0,4 puan azaldı. Avrupa Birliği üyesi 28 ülke ortalamasına ait %6,2'lük işsizlik oranı, AB aylık işsizlik istatistiklerinin yayımlanmaya başladığı 2000 yılı Ocak ayından bu yana AB'de kaydedilen en düşük işsizlik oranı oldu.

Avrupa İstatistik Ofisi hesaplamalarına göre, 2019 Aralık ayı itibarıyla 12 milyon 251 bini avro bölgesinde (EA19) olmak üzere 28 AB üyesi ülkede toplam 15 milyon 475 bin işsiz bulunuyor.

AB üyesi ülkelerde işsizlik oranları

2019 Aralık ayında AB üyesi ülkeler arasında en düşük işsizlik oranları Çek Cumhuriyeti (%2,0) ve Almanya ve Hollanda'da (%3,2) kaydedildi. En yüksek işsizlik oranları ise, 2019 Ekim ayında %16,6 oranı ile Yunanistan

ve %13,7 oranı ile İspanya'da gerçekleşti.

Geçtiğimiz yılın aynı dönemiyle karşılaştırıldığında işsizlik oranı, 21 üye ülkede düştü. Danimarka'da sabit kalırken Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'nde (%7,4'den %7,6'ya), Slovenya'da (%4,4'den %4,6'ya), Letonya (%5,8'den %6,1'e), Portekiz'de (%6,6'dan %6,9'a), Lüksemburg'da (%5,2'den %5,6'ya) ve İsveç'te (%6,5'den %6,9'a) yükseldi. İşsizlik oranlarında en büyük düşüşler Yunanistan (Ekim 2018 ve 2019 arasında %18,5'den %16,6'ya), Bulgaristan (%4,7'den %3,7'ye) ve Hırvatistan'da (%7,3'den %6,4'e) yaşandı.

Genç işsizlik oranları

2019 yılı Eylül ayında 2 milyon 213 bini avro bölgesinde (EA19) olmak üzere 28 AB üyesi ülkede toplam 3 milyon 155 bin 25 yaş altı gencin işsiz olduğu kaydedildi. Bu dönemde genç işsizlik oranı geçtiğimiz yılın aynı dönemine (Eylül 2018) göre düşüş göstererek 28 AB üyesi ülkede %14,1 (2018'de %14,6), avro bölgesinde %15,3 (2018'de %16,2) olarak gerçekleşti.

Aralık 2019'da en düşük genç işsizlik oranları, Çek Cumhuriyeti (%4,3), Almanya (%5,8) ve Hollanda'da (%6,7); en yüksek oranlar ise Yunanistan (Ekim 2019 %35,6), İspanya (%30,0) ve İtalya'da (%28,9) gözlemlendi.

⁴ Avro bölgesi (EA19) ülkeleri: Almanya, Avusturya, Belçika, Estonya, Fransa, Hollanda, İrlanda, İspanya, İtalya, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, Litvanya, Letonya, Lüksemburg, Malta, Portekiz, Slovenya, Slovakya, Yunanistan.

⁵ Avrupa Birliği (EU28) ülkeleri: Almanya, Avusturya, Belçika, Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Danimarka, Estonya, Fransa, Hırvatistan, Hollanda, İngiltere, İrlanda, İspanya, İsveç, İtalya, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi, Litvanya, Letonya, Lüksemburg, Macaristan, Malta, Portekiz, Romanya, Slovenya, Slovakya, Yunanistan.

2019 Aralık ayı itibarıyla bazı AB üyesi ülkelerde mevsimsel etkilerden arındırılmış işsizlik oranları:

	Toplam İşsizlik Oranı (%)	Erkek (%)	Kadın (%)	Genç İşsizliği (25 yaş altı, %)
Euro-19	7,4	7,2	7,7	15,3
AB-28	6,2	6,1	6,4	14,1
Almanya	3,2	3,6	2,7	5,8
Avusturya	4,2	4,3	4,1	8,3
Belçika	5,3	5,5	5,0	13,8
Bulgaristan	3,7	3,9	3,5	7,0
Çek Cumhuriyeti	2,0	1,7	2,3	4,3
Danimarka	5,1	4,9	5,3	10,3
Fransa	8,4	8,6	8,2	18,8
Hollanda	3,2	3,4	3,1	6,7
İspanya	13,7	12,2	15,4	30,0
İsveç	6,9	6,8	6,9	20,2
İtalya	9,8	9,1	10,8	28,9
Polonya	3,3	2,7	4,1	9,2
Portekiz	6,9	6,3	7,4	19,3

Kaynak: "December 2019", 30 January 2020, "eurostat, newsrelease euroindicators",21/2020.

Brexit'te geçiş dönemi ne anlama geliyor?

Birleşik Krallığın (BK) Avrupa Birliğinden çekilme anlaşması 31 Ocak 2020 tarihi itibarıyla yürürlüğe girerken, bu yılın sonuna (31 Aralık 2020) kadar bir geçiş süresi söz konusu olacak.

İngiltere bu süre boyunca AB'nin tüm kural ve düzenlemelerine uymaya devam edecek, tek pazar ve gümrük birliği içinde kalacak ve kişilerin serbest dolaşımı devam edecek. 30 Ocak 2020 tarihine kadar ikametine ilişkin yasal işlem yaptıran BK vatandaşları Avrupa Birliği ülkelerinde oturma, çalışma ve eğitim görmenin yanı sıra sosyal güvenlik yardımlarından yararlanmaya 2020 yılı sonuna kadar devam edecek. Bu geçiş süreci içerisinde, bundan sonra ilişkilerin nasıl yürüyeceği hususunda taraflar arasında bir anlaşmaya varılacak. Geçiş sürecinde ticari alanda da bir değişiklik olmayacak ve AB kuralları (AB Adalet Divanı kararlarının kabulü gibi) geçerliliğini sürdürecektir. Ancak, BK karar alma mekanizmaları ile birlikte artık hiçbir AB kurumunda, ajansında ve organında temsil edilmeyecektir. Müzakere edilecek konular arasında ticaret, balıkçılık, güvenlik, ulaşım ve enerji bulunuyor. Müzakere edilecek en önemli konu ise ticaret tarife ve kotalarının aynı kalması hususu olacak. Ticaretin yanı sıra görüşülecek diğer konular arasında:

- Kanunların uygulanması, veri paylaşımı ve güvenlik,
- Havacılık standartları ve güvenliği,
- Balıkçılık sularına erişim,
- Elektrik ve gaz enerji kaynakları ve
- İlaçların ruhsatlandırılması ve düzenlenmesi hususları yer alıyor.

Geçiş süreci tamamlandığında İngiltere üçüncü ülke konumuna gelecek ve serbest dolaşım hakkı her iki taraf vatandaşları için de kalkacak. Kişilerin serbest dolaşım özgürlüğünün sona ermesi ile birlikte karşı tarafta hizmet veren hem AB hem de İngiliz vatandaşları bakımından turizm konaklamaları ve sağlık sigortasının sınırlı olması ile mesleki niteliklerin tanınması gibi konularda birtakım belirsizlikler ortaya çıkacak. Ayrıca, İngiltere'ye taşınan AB vatandaşlarının eşlerini veya diğer aile üyelerini de yanlarında götürmeleri eskisi kadar kolay olmayacak. Vatandaşlık meselesi sadece akrabalar bakımından değil İngiltere ve AB'de faaliyet gösteren firmaların sahiplikleri bakımından da önemli sonuçlar doğuracak. Diğer yandan, BK'da kalmalarına izin verilen AB vatandaşları için fiziki olarak ikamet izninin düzenlenmeyeceğinin buna karşılık internet vasıtasıyla dijital ortamda kaydedileceğinin açıklanması İngiltere'de yaşayacak AB vatandaşlarının hukuken ikamet izinlerinin olduğunu ev sahiplerine ya da işyeri sahiplerine anlatabilmeleri açısından sıkıntı yaratacak bir konu olarak görülüyor. Nitekim bu konuda karşılıklılık kuralı esas alınacak. Diğer yandan geçiş süreci sonunda serbest dolaşım özgürlüğü sona erdiğinde göçle mücadelede İngiltere'nin yeni bir sisteme ihtiyacı olacağı belirtiliyor. Bilindiği gibi, daha önce İngiliz İçişleri Bakanlığı tarafından Avrupa Ekonomik Alanı (AEA)'dan gelen göç konusunda mevcut ve önümüzdeki yıllardaki olası durumunu araştırmak üzere bir Göç Danışma Komitesi (MAC) görevlendirilmiş idi.

Kaynak: "Brits and EU citizens warned of 'consequences' after Brexit transition", The Local.de, Web. 14 January 2020; "Brexit: What is the transition period?", BBC News, 20 December 2019, Web. 15/01/2020; "What is the Withdrawal Agreement Bill?", BBC News, Web. 14/01/2020.

Küresel Cinsiyet Eşitliği Uçurumu 2020 Raporu yayımlandı

Dünya Ekonomik Forumu (World Economic Forum)

tarafından hazırlanan Küresel Cinsiyet Eşitliği Uçurumu 2020 Raporu (Global Gender Gap Index 2020) yayımlandı. Rapor, 153 ülkenin ekonomi, eğitim, sağlık ve siyasal düzlemde toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamadaki gelişmeleri değerlendiriyor. Değerlendirme dört ölçüt

dikkate alınarak yapılıyor. Bunlar:

1. Ekonomik katılım ve fırsatlara erişim,
2. Eğitime katılım,
3. Sağlık ve hayatta kalabilme,
4. Siyasal güçlenme.

Değerlendirmede yer alan dört unsur kapsamında kadın ve erkek arasındaki eşitsizliği ortaya koyacak göstergeler esas alınıyor. Bunlar arasında, kadınların arazi sahipliği ve kullanım hakları, banka hesabı açabilme ve mirastan hak sahibi olabilme, hukuki yönden eşit haklara sahip olma, kadın-erkek okur-yazarlığı ile kadın ve erkeğin her eğitim seviyesinde eğitime katılım oranları, şiddet, hastalık ve yetersiz beslenme gibi unsurlar dikkate alınıyor. Ayrıca, kadın ve erkeğin sağlıklı yaşam beklentisi, yasal düzenlemelerin hazırlanmasında katkıda bulunan kadınların sayısı ve erkeklere oranı, üst düzey yetkililer ve yöneticiler arasında kadınların erkeklere oranı, teknik ve profesyonel çalışanlar arasında kadınların erkeklere oranı, devlet başkanı, bakan ya da milletvekili gibi ülkenin en üst seviye siyasi karar alma mekanizmalarında yer alan kadınların erkeklere oranı değerlendirilerek sıralama yapılıyor.

Küresel düzeyde 153 ülke kapsamında yapılan genel ülkeler değerlendirmesine göre, cinsiyet eşitliğinin tam olarak temin edilebilmesi için 99,5 yıl gerektiği belirtiliyor. Ekonomik katılım açısından ise cinsiyet farkının kapanması 257 yıl sürecek olup bu fark geçen sene 202 yıl olarak belirlenmiş idi. Küresel düzeyde 3.343 bakanlık mevcut olup tespitlere göre 2019 yılında kadınlar bakanlık koltuklarının %21,2'sinde, meclis koltuklarının ise %25,2'sinde yer aldı. Şu anda dokuz ülkenin kabinesinde hiç kadın bakan bulunmuyor. Sağlık ve hayatta kalma açısından parite erkeklerde %96,1, kadınlarda %95,7 ile eşitliğe en yakın oran oldu.

Seçili altı ülkenin (alfabetik sırayla) dört ölçüte göre endeks sıralaması:

Alfabetik sıra ile	Ekon.K.	Eğtm.K.	Sağl.H.K.	Si.Güç.
Almanya	48	103	86	12
İran	147	118	139	145
İsveç	16	59	117	9
Kırgızistan	88	82	1	105
Tanzanya	63	127	49	50
TÜRKİYE	136	113	77	109

Kaynak:" Mind the 100 Year Gap" World Economic Forum, Web.21/01/2020

Almanya'da 1 Ocak 2020 itibarıyla yürürlüğe giren yeni düzenlemeler

Almanya'da 1 Ocak 2020 tarihinden itibaren önemli mevzuat değişiklikleri yürürlüğe girdi.

İşsizlik Sigortası: İşsizlik sigortası prim oranı %0,1 puan indirilerek 2022 yılı sonuna kadar %2,4 olarak belirlendi.

İflas Aidatı: 2020 yılında iflas fonuna işverenler tarafından ödenen aidat oranı %0,06 olarak belirlendi.

Mesleki Eğitim: Meslek Eğitiminin Modernleştirilmesine İlişkin Kanun gereğince, 1 Ocak 2020 tarihinden itibaren meslek eğitime başlayan gençlere, en düşük meslek eğitim ücreti olarak işveren tarafından 515 avro ödenecek. 2023 yılına kadar mesleki eğitim ücreti 2021 yılında 550 avro, 2022'de 585 avro, 2023'de 620 avro olarak kademeli olarak arttırıldı. Meslek eğitiminin ikinci yılında ücret %18, üçüncü yılında %35 ve dördüncü yılında %40 artırılabilecek.

Yaşlı Çalışanların İşe Yerleştirilmeleri: İşverenlerin istihdam sorunu yaşayan yaşlıları işyerlerinde istihdam etmeleri halinde, ödeyecekleri ücretin %50'sini İş Ajanslarından (Alman İş Kurumu) işe yerleştirme teşviki olarak alabilecekler. Teşvikler genel olarak 12 aya kadar ödenebilmekte olup yeni düzenlemeye göre, 50 yaşın üzerinde istihdam edilemeyen kişileri işe yerleştiren işverenlere 36 aya kadar teşvik ödenebilecek.

Nitelikli İş Gücünün Göçüne İlişkin Yasa (Fachkräfteeinwanderungsgesetz): 1 Mart 2020 tarihinde Nitelikli İş Gücünün Göçüne İlişkin Yasa yürürlüğe girecek. Yeni düzenleme ile Alman istihdam piyasası, nitelikli iş gücü açığını kapamak amacıyla üçüncü ülkelerden gelecek yabancı iş gücüne açılıyor.

Meslek Diplomaları Tanıma Merkezi: Federal İş Ajansı nezdinde Meslek Diplomaları Tanıma Merkezi (Zentrale Servicestelle Berufsankennung-ZSBA) göreve başlıyor. Merkezi Bonn şehrinde bulunan Tanıma Merkezi:

-Yurtdışından başvuru yapacak yabancılara, Almanya genelinde merkezi bir muhatap kurumun oluşturulması,

– Yetkili kurumların başvuru sahiplerinin bilgilendirilmeleri sürecinde işlerinin azaltılması ve

– Diplomaların tanınması işleminin şeffaf ve etkili hale getirilmesini amaçlıyor.

İşsizlik Ödenekleri:

– Birinci basamak işsizlik parasına hak kazanmak için çalışan bir kişiden daha önce son 24 ayda 12 aylık sigortalılık çalışması istenirken yeni uygulama ile 24 aylık süre 30 aya çıkarıldı.

– İşsizlik Parası yardım miktarları artırıldı.

Asgari Ücret ve Emeklilik Yaşı: Asgari ücret 1 saatlik çalışma için brüt 9,35 avro olarak belirlendi. Emeklilik sigortası prim oranları değişmedi ve 2012 yılından beri kademeli olarak yükseltilem emeklilik yaşı, 2020 yılında bir ay artırılarak 1955 yılında doğan sigortalılar için 65 ve artı dokuz aya yükseldi. 1964 ve daha erken doğumlu sigortalılar için emeklilik yaşı ilk defa 67 yaşa çıktı.

Maluliyet Aylıklarının İyileştirilmesi: 2018 yılı itibarıyla getirilen yeni düzenlemede, iş göremezlik aylığının miktarının belirlenmesinde ölçü olarak alınan sigortalının yaşı 2018 yılından 2024 yılına kadar kademeli olarak artırılarak 62 yaşından 65 yaşına kadar yükseltildi.

Kaynak: Berlin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Müşavirliği.

Genç yaşlı nüfusun artması ekonomik sorun mu yaratıyor

Dünyada 65 yaş üstü grubun hızla artması ve bu kişilerin sağlık koşullarının giderek iyileşmesi çalışma

ekonomisinin önemli ilgi alanlarından birini oluşturuyor. Nitekim ortalama yaşam süresinin yükselmesi ve yaşlanma aynı zamanda iş gücünün de yaşlanması anlamına geliyor. 1960'lı yıllarda 65 yaş üstü kişiler dünya nüfusunun %4,9'unu teşkil ederken 2050 yılına kadar bu oranın %17'lere yükselmesi tahmin ediliyor. ABD Çalışma İstatistikleri Bürosu'nun yürüttüğü son çalışmada 2026 yılına kadar çalışan her 10 kişiden üçünün 65–74 yaş arası ya da birinin 75'den yaşlı olacağı tahmin ediliyor. Bir başka ifadeyle 75 yaş üstü iş gücüne katılım yüzdesi 1996 yılında %4,7 iken 2026 yılında %10,8'e çıkıyor. 2020 yılı itibarıyla gelişmiş ülkelerde

65–74 yaş grubundakilerin 134 milyona ulaşması tahmin edilirken 2000 yılında toplam dünya nüfusu içerisindeki %8'lik payının 2020'de %11'e çıkması söz konusu. Ayrıca tüm yaş gruplarındakiler

dikkate alındığında en çok artış “genç yaşlılar” olarak tanımlanan 65–74 yaş grubunda gözleniyor. Birleşmiş Milletler (BM) verilerine göre Avrupa, Kuzey Amerika, Avustralya, Yeni Zelanda ve Japonya, dünyada en yaşlı nüfusa sahip bölgelerden sayılıyor. Yaşlı nüfusa sahip Japonya'da aylık sahipleri hali hazırda iş gücünün %12,9'unu oluştururken son 20 yılda Gayri Safi Yurtiçi Hasıla'da (GSYH) sadece %1'lik bir azalma görüldü. Bu durumda ekonomik açıdan önemli olan iki faktör ön plana çıkıyor. Bunlardan birincisi nüfusun yaşlı olması sebebiyle çalışan sayısındaki azalma ve böylece ekonomiye daha düşük katkı sağlaması; bir diğeri de iş gücünde yer alan her bir yaşlı çalışanın ne kadar verimli olabildikleri. Ancak, İngiltere'de 2018 yılında gerçekleştirilen bir araştırmada özel sektör kuruluşlarında istihdam edilen yaşlı çalışanlar ile kurumsal performans arasında doğrudan bir bağlantı tespit edilmediği belirtiliyor.

Öte yandan, araştırmalar yaşlı kimselerin çalışma yaşamında karşılaştıkları en önemli sorunlarının iş başvurularında ve iş yerinde uğradıkları ayrımcı uygulamalar olduğunu ortaya koydu.

Kaynak: "The decade of the yold," The Economist, The World in 2020; "How elders can reinvigorate the workfoce", BBC, 15th November 2019; Kaynak: "Labor force participation rate for workers age 75 and older projected to be over 10 percent by 2026" MAY 29, 2019, U.S. Bureau of Labor Statistic. Web. 20/01/2020

Arnavutluk'ta orta sınıf küçülüyor

Arnavutluk'ta ayda 20.000 Arnavutluk lekinden (184 ABD doları) fazla harcama yapan aile sayısı azalırken bu rakamdan daha az harcama yapan aile sayısı arttı. Söz konusu tespit Arnavutluk Bankası'nın Arnavutluk'taki ailelerin harcamalarına ilişkin olarak yaptığı son incelemesinde ortaya çıktı. Buna göre, 20.000–50.000 Arnavutluk leki (184–459 ABD doları) arasında harcama yapan aile sayısı azaldı.

2019'un ilk yarısında Bankanın yapmış olduğu incelemede, ülke genelinde yüksek gelirli ailelerin küçüldüğü bunun yanı sıra gelirleri 20.000'den az olan ailelerin sayısında ise bir artış olduğu gözlemlendi. Katılımcıların yaklaşık %50,4'ü aylık harcamalarını 20.000–50.000 seviyesinde olduğunu beyan ederken bu oranın önceki altı aya nazaran %2 oranında azaldığı kaydedildi.

Öte yandan, fazla miktarda (aylık 50.000 Arnavutluk leki'nin üzerinde) harcama yaptığını beyan eden aile sayısı 6 aylık ve yıllık düzeydeki belirlemelere göre bir miktar azaldı.

Böylece, ailelerin çoğunluğu (yaklaşık %53'ü) 17.000–50.000 (156–459 ABD doları) seviyesinde kalırken, 17.000 Arnavutluk leki'ne (156 ABD doları) kadar

gelir beyan edenlerin oranı %11 oldu. Ayrıca, ailelerin %27'si aylık gelirlerinin 50.000–100.000 Arnavutluk leki (459–918 ABD doları) olduğunu bildirirken %7'si 100.000–200.000 Arnavutluk leki (918–1836 ABD doları) seviyesinde olduğunu belirtti.

Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat)'nin 29 Temmuz 2019 tarihli güncellenen son verilerine göre Arnavutluk'ta asgari ücret 210.66 avro olup Avrupa'daki en düşük miktarı oluşturuyor.

Kaynak: "Middle class shrinks, lower class increased", Albanian Daily News, January 4, 2020; Kaynak: "Albanian wages are the lowest in region", Tiranatimes, April 20, 2019. Eurostat, monthly minimum wages, web. 06/01/2020.

Birleşik Arap Emirlikleri'nde sosyal yardım ödemeleri 2019'da arttı

Maliye Bakanlığı'ndan yapılan açıklamaya göre, Federal Hükümetin 2019 yılının ilk dokuz ayında Birleşik Arap Emirlikleri (BAE)

vatandaşlarına sağladığı mali yardım ve diğer sosyal yardımların tutarı geçen yılın (2018) aynı dönemine göre %2'lik artışla 5,55 milyar BAE dirhemine (1.511.063.535,00 ABD doları) yükseldi.

UNITED ARAB EMIRATES
MINISTRY OF FINANCE

Mali yardım ve sosyal yardımlar kategorisinde yer alan giderler, 2019'un ilk dokuz ayında 37,8 milyar BAE dirhemi olan toplam Federal Hükümet giderlerinin %14,7'sini oluşturdu. Nitekim Ocak–Eylül 2019 arasında BAE vatandaşlarına sağlanan mali yardımların tutarı

2,135 milyar BAE dirhemi (581.282.999,50 ABD doları) olurken sosyal yardım harcamalarının tutarı 3,415 milyar BAE dirhemi (929.780535,00 ABD doları) olarak gerçekleşti.

Toplum Kalkınma Bakanlığı aracılığıyla Federal Hükümet tarafından yaşlı vatandaşlar ile diğer hak sahibi vatandaşlara sağlanan sosyal destek ve nakit yardımlarının yanı sıra sosyal bakım, evlilik yardımları ve aile bağlarını güçlendirmeyi amaçlayan diğer hizmetler de sunuldu.

Kaynak: "Social security benefits total AED5.55 billion in 9 months" Emirates News Agency, Web. 07/01/2020.

Birleşik Arap Emirlikleri'nde çalışan yabancılar neden göze batmıyor

Birleşik Arap Emirlikleri'nde (BAE) çalışan yabancı sayısının yerli çalışanlara nazaran 9 kat daha fazla olması vatandaşlar arasında fazla tepki uyandırmıyor. Bu durumun kamuoyunda fazla tepki uyandırmamasının bir nedeni olarak, yabancıların sınırlı durumlar dışında bu ülkenin vatandaşlığına kabul edilmemeleri ve kamu emeklilik sisteminin getirdiği haklardan yararlanamamaları gösteriliyor.

Birleşik Arap Emirlikleri'nde göçmen işçilerin kamu emeklilik sistemi kapsamında yer almamaları ve yurtdışına döviz havalelerinde fazla miktarda

gönderim ücreti alınması, göçmenlerin birikimlerini de daha çok bu ülkedeki hesaplarında tutarak tasarrufa yönelmelerine neden oluyor.

Bu bağlamda Dünya Bankası, düzenli göç akışının sağlanması ve kontrol edilebilirliğin temini için hükümetlere vize kotaları yerine, vergilerin etkin olarak kullanılması tavsiyesinde bulunuyor.

Sonuçta, göçmenlerin gelirlerinden alınan vergilerin emeklilik ve sağlık hizmetleri gibi kamu yararına tahsis edilmesi, gelen göçmenlere olumlu bakılmasını sağlayacak bir etken olarak değerlendiriliyor.

Kaynak: "Overcoming objections to migration is hard, but not impossible," The Economist, November 16th 2019.

Yabancıların ziyaret vize süreleri ülkeden ayrılmadan uzatılabilecek

Birleşik Arap Emirlikleri Kimlik ve Vatandaşlık Federal Kurumu, turistik ve ziyaret vizesi ile giriş yapan yabancılar için ülkeden ayrılmadan yeni vize verilebileceğini açıkladı. Kurum, bu karardan yararlanacak yabancıların ardı ardına alabileceği yeni vizeler sayesinde ülkede en fazla 6 aya kadar kalabileceklerini belirtti.

Kaynak: Abu Dabi Çalışma ve Sosyal Güvenlik Müşavirliği

İşsizliğin kışkıracı olduğu ülke, Brezilya

Latin Amerika'nın en büyük ekonomisi olan Brezilya'da işsizlik kronik hale gelmiş olup Uygulamalı Ekonomik Araştırma Enstitüsü (IPEA)

kayıtlarına göre, en az iki yıldır işsiz olanların sayısı son dört yıl içinde %42,4 oranında artarak 2019 yılının ilk çeyreğinde 3,3 milyona ulaştı.

Ülkedeki toplam işsiz sayısı ise 13 milyon dolayında. 2015-2016 yıllarında yaşanan durgunluk neticesinde ekonomi %7 oranında küçüldü. Benzer şekilde 2017 ve 2018 yıllarındaki büyüme oranı da %1,1 dolayında kalırken düşük büyüme beklentisi 2019 için de sürüyor. Nitekim işsizlik %12,3 seviyesine ulaşmış durumda.

Ancak sorunun sadece iş imkânlarının kısıtlı oluşundan kaynaklanmadığı, eğitimin önemli bir sorun olduğu ifade ediliyor. Nitekim bazı firmalar iş başvurularında yeterli niteliğe sahip eleman bulamadıklarını belirtiyor. Dünya Bankası'nın 2017 yılı tahminlerinde, 15 yaşındaki bir Brezilyalı'nın matematikte OECD ortalama puanına ulaşması için 75 yıl, okumada ise 260 yıldan daha uzun bir sürenin geçmesi gerektiği kaydedildi. OECD, 2018 yılında kendi grubundaki en düşük oranlardan biri olan 15-19 yaş arası Brezilyalıların sadece %69'unun eğitime kayıtlı olduğunu belirtti.

En son resmi veriler, Mart-Mayıs 2019 döneminde iş aramayı bırakan kişi sayısının 4,8 milyondan 4,9 milyona çıkarak rekor seviyeye ulaştığını gösteriyor. Ancak, 2019 yılının sonlarında vergi indirimlerine dayalı olarak başlatılan istihdam programı ile 12 milyon kişinin işine geri dönmesi planlanırken, 2022 yılı sonuna kadar 18-29 yaş arası işsizlere yönelik 1,8 milyon ve diğer yaş grupları için ise 1 milyon iş sağlanması hedefleniyor.

Kaynak: "The Bolsonaro effect in Brazil", The Economist, The World in 2029; "Can't be choosy: Brazil's jobless take any work they can get", France 24, 30/06/2019; "Brazil launches job program amid mass unemployment", Associated Press, November 12, 2019

Cezayir'in zengin doğal kaynakları işsizliği azaltmıyor

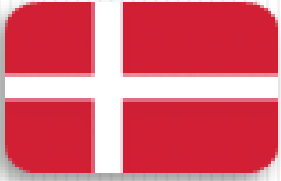
Uluslararası Para Fonu (IMF)'na göre, Cezayir'in ihracat gelirlerinin %95'i petrolden elde ediliyor ve Cezayir bütçesinin %60'ını oluşturuyor. Cezayir, zengin petrol ve gaz kaynaklarına sahip olmasına rağmen kişi başına düşen milli gelir açısından Lübnan gibi doğal kaynakları kısıtlı diğer Arap ülkelerinin gerisinde bulunuyor. Ayrıca, ekonomide çeşitliliği artırmak için petrol ve gaz gelirlerinden yararlanılması gerekirken Cezayir bütçesinin beşte birinden fazlası sübvansiyonlar için ayrılıyor.

Toplumsal sıkıntıların başında yolsuzluk, işsizlik ve eşitsizlik geliyor. Genel işsizlik oranının yaklaşık %12 düzeyine ulaştığı ülkede işsizlik sorunundan en çok gençler etkileniyor. Orta Doğu ve Kuzey Afrika ülkelerindeki genel genç işsizliği dünya ortalaması olan %13'ün oldukça üzerinde bulunuyor. Nitekim 41 milyon nüfusu olan Cezayir'de 30 yaş altı gençler nüfusun 2/3'sini oluşturuyor ve bu gençlerin %26,4'ü işsiz durumda. Cezayir dışındaki bölge ülkelerinde de genç işsizliği oldukça yüksek seviyelerde. Örneğin, Suudi gençleri arasında %42, Ürdün ve Tunus'ta %36 dolayında. Bunların arasında sadece Katar'da genç işsizliği dünya genelinin altında bulunuyor. Bunun en büyük nedeni ise gençlerin kamu kurumlarındaki iş imkânlarından yararlanabilmeleri olarak açıklanıyor.

Kaynak: "Algerians fear their forthcoming election will be a blow to democracy", *The Economist*, December 7th 2019; "Algeria economy: Where has all the money gone," *Al Jazeera*, 23 Mart 2019; "Youth employment in the Middle East and North Africa" *BROOKINGS*, February 26, 2019.

Danimarka'da çalışanlar daha az çalışma süresinden yana

Danimarka İstatistik Kurumu'nun yaptığı bir araştırma, Danimarka'da çalışan her yedi kişiden birinin haftalık çalışma süresinin

azaltılmasından yana olduğunu gösterdi. Danimarka'da haftalık normal çalışma süresi 37,5 saat olup Birleşik Krallık ve ABD gibi 40 saatin kabul edildiği birçok ülkeden daha kısa durumda. Diğer İskandinav ülkelerinde komşu İsveç ve Finlandiya'da ise haftalık dört günlük çalışma veya altı saatlik iş günü tartışmaları daha önce ülke gündemlerinde yer almış ve sonuçlanmamıştı.

Danimarka'da çalışma sürelerinin kısaltılması konusu gündemde fazla yer almamasına karşın elde edilen

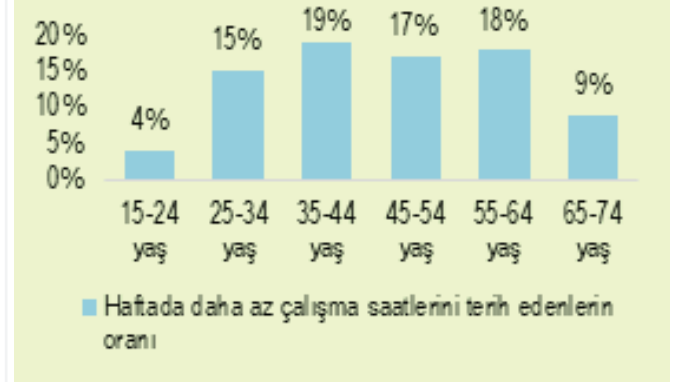

veriler, Danimarka'daki çalışanların haftalık toplam çalışma saatlerinin azaltılmasını tercih ettiklerini

gösteriyor. Özellikle aile kurma yaşında olan ve üniversite eğitimi almış kişiler çalışma saatlerinin azaltılması gerektiğini ifade eden gruplar arasında bulunuyor.

Çalışanların yanı sıra, serbest meslek sahipleri, yarı zamanlı ve tam zamanlı çalışanların da dâhil edildiği araştırmada, halen ülkede tüm çalışan nüfusun yaklaşık %16'sını oluşturan 382 bin kişinin daha az çalışmayı tercih ettiği kaydedildi. Aile sorumluluğunun başlaması nedeniyle 35 yaşından itibaren 35-44 yaş grubunun yaklaşık %19 kadar daha az saat çalışmayı tercih

ettiği belirtilirken 45-54 ve 55-64 yaş gruplarında da tercihler birbirine yakın oranlarda gerçekleşti.

Danimarka'da ilk anne-baba olma yaş ortalaması kadınlarda 31, erkeklerde 33.

Üniversite mezunları arasında çalışma saatlerinin azaltılması yönünde görüşe sahip olanlar %21 ile ortalamanın üstünde kaydedilirken yaklaşık 190 bin çalışanın %7'si de şu anda olduğundan daha fazla saat çalışmak istediğini ifade etti.

Kaynak: "Do Danes want to cut their weekly working hours?" *The local.dk*, Web. 14 January 2020.

Hollanda'da işletme sayısı iki milyonu aştı

Hollanda Ticaret Odası (Kamer van Koophandel/ KvK)'nın rakamlarına göre, Hollanda'daki işletme sayısı ilk kez 2 milyon sınırını aşarak

1 Ocak 2020 tarihi itibarıyla 2.000.404'e ulaştı.

Hollanda'nın en geniş haber kuruluşu olan NOS (Nederlandse Omroep Stichting/The Dutch Broadcasting Foundation)

tarafından yapılan açıklamada Hollanda'daki şirket sayısının geçen yıl yaklaşık %5 oranında arttığı bildirildi.

Hollanda'da 2019'da toplam 230 bin yeni işletme açılırken 131 bin işletme kapandı veya iflas etti. Yeni kurulan işletmeler için en cazip sektörler inşaat, sağlık, perakende, otelcilik ve lojistik alanları oldu. Yeni şirketlerin birçoğu Flevoland, Zuid-Holland ve Noord-Holland'da, az sayıda da Limburg'da kuruldu.

Hollanda doğumlu olmayan girişimcilerin oranı 2019 yılında bir puan artarak %6 oldu ve yeni kurulan işletmelerin 1/4'ini oluşturdu. Yabancı doğumlu girişimcilerin tercih ettikleri alanlar, otelcilik, lojistik ve inşaat oldu. Hollanda'daki girişimcilerin ortalama yaşı uzun yıllardır 46 yaş seviyesinde sabit olup girişimciliğe başlama yaşı 2 yılında 36 iken 2019 yılında 35'e indi. Girişimci yaşının küçülmesinin nedeni kendisi işçi çalıştırmayan ancak serbest çalışan ve parça başı iş yapan 18 yaşından küçük gençlerin varlığından kaynaklandı. Nitekim 2015 yılında parça başı iş yapan gençlerin sayısı 1.994 iken 2019 yılında 6.572'ye yükseldi.

Girişimcilerin 2/3'si erkek olup kadın girişimci oranı bir puan azalarak 2018'de %38'den 2019 yılında %37'ye düştü. Kendi işini kuran 18 yaş altı gençlerin %80'ini erkekler oluşturdu.

Kaynak: "New record: over 2 million businesses in Netherlands", nltimes.nl, web.January 7, 2020.

İsveç'te 1 Ocak 2020 itibarıyla yürürlüğe giren yeni düzenlemeler

İsveç'te 2020 yılında oturum harçlarından vergilere kadar birçok alanda yeni uygulamalar yürürlüğe girdi.

Araştırmacı ve öğrenciler: İsveç'teki çalışmalarını bitiren yabancı araştırmacı ve öğrenciler 1 Ocak 2020'den itibaren, iş bulabilmek veya kendi işlerini kurabilmek amacıyla çalışmalarını bitirdikten sonra bir yıl kadar İsveç'te kalabilecekler. Daha önce, eğitimlerini tamamlayan yabancı öğrenciler İsveç'te kalmak istediklerinde ancak altı aya kadar ikamet izni için başvurabiliyorlardı.

Oturum ücretleri: İsveç'te çalışma ve oturma izinleri için başvuru ücretleri on yıl aradan sonra ilk kez artırıldı. En büyük artış, aynı iş veya sektörde yenileme başvurusu yapanlara uygulanacak. Bu kategori için ödenecek ücret iki katına çıktı. Listeye birkaç yeni izin kategorisi de eklendi. Yeni tarifelerin çoğu 1 Ocak 2020'de yürürlüğe girdi.

Çocuk hakları: Birleşmiş Milletlerin 1990 tarihli Çocuk Hakları Sözleşmesi İsveç yasalarına uyarlanıyor. Böylece, İsveç mevzuatında çocukların kendilerine ait özel yasal haklara sahip olmaları sağlanıyor.

AB / AEA üyesi olmayan ülkelere ait (veya İsviçre'den) yabancı misyon üyesi çocuklarının sadece zorunlu ilkökul, ortaokul ve lise değil, aynı zamanda bir yıl okul öncesi eğitim alma hakkı da ücretsiz sağlanıyor.

Göçmenlerin eğitimi: İsveç belediyelerince, yeni gelen göçmen gruplarına daha önce 60 saat verilen yönlendirme ders saati 100'e çıkarıldı. Kurslarla, İsveç toplum yapısının öğrenilmesi ve bu konuda daha kapsamlı bilgi edinilmesi amaçlanıyor.

Sığınmacılar: Sosyo-ekonomik açıdan zorluk yaşanan bir bölgede yaşayan sığınmacıların günlük ödenek hakları kısıtlanıyor. Kısıtlamanın nedenini ise, sığınmacıların başka bir yere taşınmasının sağlanması ve böylece ayrımcılığın önlenmesinin teşvik edilmesi oluşturuyor.

Vergiler: 2020'de çeşitli vergi reformları hayata geçiriliyor. Bunlar arasında yüksek gelirli, emekliler ve İsveç'in bazı kırsal bölgelerinde yaşayanlar için daha düşük vergiler yer alıyor.

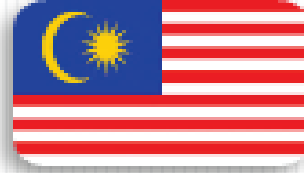

Kent içi trafiğine çözüm: Yoğun saatlerdeki Stockholm kent içi trafik tıkanıklığını hafifletmek amacıyla başkente araçla girişlerdeki ücretler artırıldı.

Araç giriş ücretleri yoğun olan ve olmayan saatlere göre ayrı ayrı düzenlendi.

Kaynak: "New laws: Here's what changes in Sweden in 2020", the local, Web. 30 December 2019.

Malezya medeni kanununda cinsiyete dayalı ayrımcılık devam ediyor

Malezya, hukuken cinsiyete dayalı ayrımcılık yapan iki Güneydoğu Asya ülkesinden biri. Nitekim Malezya Anayasası içerisinde biri biriyle çelişen maddeler bulunuyor. Anayasa, vatandaşlar arasında cinsiyete dayalı ayırım yapılamayacağını hükme bağlamış iken bir başka maddede vatandaşlık esasına göre evli kadın ve bekar erkekler için ayrımcı maddeler içerebiliyor.

Malezyalı babalar vatandaşlıklarını çocuklarına, hatta yurtdışında doğmuş çocuklarına bile geçirebiliyorken, anneler yabancı ülkede doğan çocuklarını kendi vatandaşlıklarına geçirmede zorluk yaşıyor. Bu nedenle, kadınlar çocuklarını kendi ülkelerinde doğurmak istiyorlar. Malezya, kadınların uyruklarını

çocuklarına verilmesini kısıtlayan 25 ülkeden; çocukların yabancı eşlere geçmelerini sınırlayan yaklaşık 50 ülkeden ve erkeklerin evlilik dışında doğan çocuklarına vatandaşlık vermesini de engelleyen üç ülkeden biri konumunda. Nitekim 2012 ve 2017 yılları arasında Malezya'da doğan çocuklardan 15 binden fazlasına babanın vatandaşlığının verilmesi reddedildi.

2000 yılından itibaren Kenya'dan Yemen'e, Fas'tan Zimbabve'ye kadar yirmiden fazla ülkede cinsiyet eşitsizliğine ilişkin benzer uygulamalar yeniden düzenlenirken; Güney Doğu Asya Birliği (ASEAN) ülkelerinden sadece Malezya ve Brunei'de cinsiyete dayalı ayrımcılık hukuken varlığını sürdürüyor.

Diğer taraftan, mevcut toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin kaldırılarak dengelenmesi yönünde büyük adımlar da atıldı. 2004 yılında yönetim tarafından kamu sektöründeki kilit rollerin en az %30'unun kadınlardan oluşması taahhüdünde bulunuldu ve sonuç olarak

2017'de kadınlar kamu sektöründeki iş gücünün %36'sını teşkil etti.

Buna ek olarak 2015 yılında, 2020'ye kadar büyük şirketlerin kurullarının en az %30'unun kadınlardan oluşması zorunlu kılındı ve ASEAN ülkeleri arasında bir ilk gerçekleştirildi. Ayrıca Birleşmiş Milletler tarafından Malezya, kadınları bilim yapmaya teşvik eden dünya

lideri bir ülke olarak kaydedildi. Nitekim bugün Malezya'daki tüm araştırmacıların yarısı kadınlardan oluşuyor.

Kaynak: "Citizenship laws in Malaysia, still discriminate against women", The Economist, November 30th 2019. "Report: Gender bias remains in Malaysian citizenship laws, Malaymail, web.29 Nov 2019; : "Advancing gender equality in Malaysia", Edege Weekly, April 07, 2019, Web.16/01/2020.

Romanya'da mezun olan hekimler ülkeden ayrılıyor

Romanya'da yeni mezun olan hekimlerin ülkeden ayrılması sağlık alanında sıkıntıya neden oluyor. Avrupa Sağlık Tüketici

Endeksine (Euro Health Consumer Index) göre AB içerisinde en kötü sağlık sistemi Romanya'da bulunuyor. Son beş yıl içerisinde başka sektörler ile karşılaştırıldığında sağlık sektöründe ulusal ortalamanın %88 ila %122 arasında bir ücret artışı

sağlanmasına karşın hala yetersiz yatırım ve yolsuzluk nedeniyle yeterli hizmet verilemiyor.

Romanya, Avrupa İstatistik Ofisi (Eurostat) verileri dikkate alındığında kişi başına yapılan sağlık harcamaları ve sağlığın Gayri Safi Yurtiçi Hasılasındaki

(GSYH) payı bakımından AB'nin en alt seviyesinde bulunuyor. Tıp Fakültelerinden çok sayıda mezun verilmesine karşın her sene 15 ila 20 bin dolayında doktor daha iyi gelir sağlamak ümidiyle ülkeden ayrılıyor. Romen iş insanlarınınca yürütülen bir çalışmada ülkenin Avrupa Birliği'ne girişinden itibaren geçen 10 yıllık sürede ülkeden 3.4 milyon kişinin ayrıldığı ortaya kondu. Bu süre içerisinde ayrılan doktorların sayısı ise Sağlık Bakanlığınca 43.000 olarak açıklandı. Romanya Sağlık Bakanlığı, ülkedeki her dört kişiden birinin yeterli sağlık hizmeti alamadığını kabul ediyor. Görev yapan doktorlardan ise rüşvet ve yolsuzluğa karşı önlem olarak bir taahhütname imzalamaları isteniyor.

Diğer yandan ülkeden sadece nitelikli iş gücü ayrılmıyor. Şu anda çoğunluğunu düşük nitelikli kişilerin oluşturduğu 3 milyon dolayında Romenin ülke dışında yaşadığı belirtilerek bu durumun kırsalda iş gücü açığına neden olduğu da ifade ediliyor.

Kaynak: "The EU's worst health-care system struggles to reform," The Economist, November 23rd 2019; "Romanian hospitals in crisis as emigration takes its toll", The Guardian, 21 April 2019.

Yaşlanma uzak doğu ülkelerinde sosyal güvenlik yükünü artırıyor

Japonya ve Güney Kore'den Çin'e kadar güneydoğu Asya'da yaşanan nüfus, iş stratejilerini ve hükümet politikalarını kökten değişiklik yapmaya zorluyor. Nitekim ulusal istatistik kurumuna göre Güney Kore'de 15-64 yaş arasındaki çalışma çağındaki nüfus ilk kez 2017 yılından itibaren düşmeye başladı ve ülkenin 2065 yılına kadar en yaşlı gelişmiş ülke olması söz konusu.

Statistics Korea

2019 yılı verilerine göre ülkede 65 yaş ve üstünün toplam nüfusa oranının 2067 yılında %46,5'a ulaşacağı tahmin ediliyor. Ayrıca, İktisadi İşbirliği ve Gelişme Teşkilatı (OECD) verileri çerçevesinde yapılan nüfus projeksiyonlarında, 2020 ila 2060 yılları arasında çalışma çağındaki nüfusun %26 oranında düşeceğine vurgu yapılıyor.

Çin'de hükümet 2016 yılında tek çocuk politikasını sonlandırdı. Buna rağmen doğumlar 2017 ve 2018'de azalmaya devam etti. Birleşmiş Milletler'e göre 16-59 yaş arasındaki Çinli sayısı 2014 yılından beri azalıyor. 2018 yılında ilk kez söz konusu yaş grubu 900 milyonun altına indi. Diğer yandan, Çin'de evliliklerin azalmasıyla

birlikte üretimde de değişim yaşıyor ve işletmeler giderek bekârlara daha fazla hitap edecek hizmetler üretmeye başladı.

Japonya'nın 15-64 yaşları arasındaki nüfusu 1995 yılında azalmaya başladı. İktisadi İşbirliği ve Gelişme Teşkilatı'na göre, her üç ülke için de görünüm ürkütücü. 2020 ile 2060 yılları arasında, çalışma çağındaki nüfusun Japonya'da %30, Güney Kore'de %26 ve Çin'de %19 oranında düşmesi bekleniyor. Bu tahminler özellikle 15 ila 74 yaşlarındaki geniş yaş grubuna dayanıyor. Çalışan nüfusun azalıp yaşlı nüfusun artması ekonomik büyümeyi yavaşlatırken sosyal güvenlik yükünü artırıyor.

S&P Global'e göre, Güney Kore'nin sosyal güvenlik sistemi 2015 yılında Gayri Safi Yurtiçi Hasıla (GSYİH)'nın sadece %7,7'sini, Japonya'da ise %18,7'sini oluştururken 2050 yılına gelindiğinde, söz konusu payın G. Kore'de %17,8'e Japonya'da ise %22,1'e ulaşması bekleniyor. Çin'de 2015 yılında sosyal güvenlik harcamaları GSYİH'nın sadece %6,3'ünü oluştururken 2050 yılına kadar %16,5'e yükselmesi öngörüülüyor. Yaşlanmayla gelen başka bir sorun ise yoksulluğun artması. 66-75 yaşlarındaki Güney Korelilerdeki yoksulluk oranı 2015 yılında %39'a ulaşırken, bu oran Japonya'da %17 ve ABD'de %18 olarak gerçekleşti. Yoksulluk sorunu 76 ve üstü yaşlardakiler için ise daha da derinleşerek artıyor.

Kaynak: "Will age weaken the tigers," The Economist, December 7th 2019, "S. Korea's aged population expected to reach 46.5 pct of total by 2067," Xinhuanet, Web. 02/09/2019; "Life begins at 70: Older South Koreans find new jobs, abilities," Voice of America, Web. June 30, 2019; "Asia's worst aging fears begin to come true," Nikkei Asian Review, Web. April 09, 2019.

Ürdün İş Kanununda değişiklik yapıldı

Ürdün İş Kanununda 2019 yılında yapılan değişiklikleri içeren yasa tasarısı Ürdün Bakanlar Kurulunca onaylanarak görüşülmek üzere

Alt Meclise gönderildi. Yasa tasarısı, istihdam ve iş gücü piyasasını düzenleyici hükümler içermekte olup iş kanununun ihlali halinde uygulanacak cezalar bakımından işçiler için daha koruyucu hükümler taşıyor. Bunun yanında, Ürdünlülerin yabancı kuruluşlarla yaptığı sözleşmelerle gerek ülkede gerekse ülke dışındaki istihdamı düzenlemeyi ve kolaylaştırmayı planlıyor. Tasarı, aynı zamanda yabancı iş gücünün Ürdün pazarına girişini önlemeyi ve kontrol etmeyi amaçlarken Ürdünlülere iş vererek istihdamını sağlayan yabancı firmalara ruhsat verilmesini de içeriyor.

Ürdün Çalışma Bakanlığından yapılan açıklamada, yeni düzenleme ile getirilen en önemli değişikliğin Ürdünlülerin özel sektörde istihdamını desteklemek ve uygun çalışma ortamını oluşturmak, bunun yanında kadınların güçlendirilmesini sağlamak ve kadın istihdamını artırmak olduğu ifade edildi. Yasada ayrıca, iş yerinde cinsel tacize de yer verilerek taciz olması halinde çalışanın ihbarsız işine son verileceği belirtiliyor.

Kaynak: "Cabinet endorses new labour law", The Jordan Times, Web. Jan 6, 2020.